

Değerli arkadaşlar, tarihsel olarak -demin de söyledik- şeyhülislamlıkla birlikte Diyanet İşleri Başkanlığına uzanan çizgide bir kurumun var olması, bu kurumun başarılı, doğru, demokrasi ve insan haklarına uygun bir yapılanma içerisinde olduğunu göstermez. Zira bu yapılanma, insan hak ve özgürlüklerine, vicdan, din, inanç özgürlüğüne, laikliğe, demokrasiye, eşitliğe ve adalete birçok anlamda aykırılıklar teşkil etmektedir. Ayrıca bu kurum, Sünni, Şafii, Hanefi, Alevi, inançsız ve Müslüman olmayan tüm yurttaşların vergilerinden pay almasına rağmen, çoğunlukta oldukları için sadece Sünnilere hizmet vermesi hukuka, adalete, vicdana ve inanç özgürlüğüne aykırı olduğunu belirtiyoruz. Örnek verilen ülkelerde olduğu gibi, devlet her dine ve her mezhebe karşı eşit mesafede durmalıdır.

Değerli milletvekilleri, toplumda empati, hoşgörü ve çoğulcu anlayışın yaygınlaşması ve hâkim olması sivil toplum anlayışının koşullarından en önemlisidir. Bu nedenle, toplumun tüm kesimlerine hitap edecek bir Diyanet İşleri Başkanlığının oluşturulması kaçınılmaz olmuştur ancak bundan önce yapılması gereken öncelikli mesele, Türkiye'deki hak ve özgürlükleri evrensel standartlara çıkarmak ve sivil, çoğulcu bir toplumun kapısını aralamaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

**BAŞKAN** – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

**HAMİT GEYLANİ** (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hak ve özgürlüklerinin olmadığı bir ülkede din ve inanç özgürlüğünden söz etmek olanaksızdır. Bu nedenle farklı dinî yorumlara inanan Müslümanlara da hitap eden bir Diyanetin yanı sıra, Alevi mezhebine, Süryanilere, Yahudilere, Hristiyanlara ve tüm dinî gruplarına din hak ve özgürlüklerini sağlamak amaçlanmalıdır. Bu nedenle, devletin bağımsız ve kendi ekonomik finansmanına sahip bir dinî teşkilatın kurulması doğru olacaktır. Tıpkı askerî vesayet altında bir demokrasi olamayacağı gibi hukuk devleti gerçekleşmeyeceği ve ifade özgürlüğünün sağlanamadığı bir düzende de, tasarıda da görüldüğü gibi, mevcut hâliyle konulan bir Diyanet İşleri Başkanlığı din ve vicdan özgürlüğü de laik devlete sığmaz. Tüm temel hak ve özgürlüklerin hiçbir şekilde kısıtlanmadığı, bütün kimliklerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

**HAMİT GEYLANİ** (Devamla) - ...dillerin, kültürlerin ve inançların kendilerini ifade edebileceği bir ülke dileğiyle hepimizi saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

**BAŞKAN** – Teşekkür ederim Sayın Geylani.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ahmet Koca. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

**AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET KOCA** (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu itibarla yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin her noktasında, her karesinde, köyünde, mezrasında, şehrinde, mahallesinde, beldesinde halkıyla iç içe, beraberce yaşayan, sosyal, kültürel ve dinî görevlerini en güzel şekilde yerine getiren Diyanet mensuplarını burada saygıyla selamlıyorum ve kendilerini kutluyorum, tebrik ediyorum; yüzyıllarca ülkemizin her karış toprağında büyük hizmetler vermektedirler. Onlar, geceleri karanlıkta, gündüzleri ise güneşin altında görevlerini yerine getirmekte. Dolayısıyla bu dinî görevlerini ve sosyal, kültürel görevlerini yerine getirirken pek çok da zorluklarla karşı karşıya gelmişler ve o zorlukları da milletiyle beraber, halkıyla beraber, vatandaşıyla beraber aşmışlardır. Bunun yanında öğretmenlerimiz de imamlarımız da müftülerimiz de birer, o bölgelerde kanaat önderleri olmuşlar. Dolayısıyla hem bu Diyanet mensubu kardeşlerimi hem de öğretmen kardeşlerimizi tebrik ediyoruz, kutluyoruz, onların görevlerinde üstün başarılar diliyoruz.